

Utbyte av gräsart på greener

Under hela nittiotalet var XX golfbana känd för att ha kanske de finaste greenytorna i XX. De var snabba och jämna och gräsarten de var sådda med, krypven, dominerade fortfarande grässammansättningen. Allt eftersom åren gått har den ovan nämnda mycket svagare vitgröen (*Poa Annua*) tagit över som greengräs. Detta är en till viss del skötselmässig betingad men framför allt en naturlig utveckling ni delar med i princip alla andra golfbanor. Vitgröen finns vilt överallt i vår natur och är en mästare på att gro så fort det bildas en bar fläck någonstans. Svampskador och kanske framför allt olagade nedslagsmärken är den vanligaste inkörsporten på greener och eftersom denna gräsart kan blomma och producera nya frön på greenklippshöjd sprider det sig väldigt lätt. Under de första tio åren av en greens utveckling brukar det ursprungliga gräset kunna hålla emot ganska bra för att sedan förlora kampen under de nästkommande fem åren. Varför kan man då inte ha vitgröe på greenerna? De flesta banorna äldre än tio år har i huvudsak vitgröe så visst kan man ha det men gräset har många svagheter där den ovan beskrivna tåligheten mot vinterns härjningar är en. Gräset är mycket utsatt för olika sjukdomar, det klarar både kyla och värme på ett sämre sätt och kräver mer gödsel och vatten. Slitagetåligheten är sämre och om man vill ha upp samma snabbhet som med t.ex. krypven måste de klippas kortare vilket påfrestar gräset ännu mer.

Med ovan angivna resonemang som bakgrund är mitt förslag att ni i början av september månad går in och tar bort den översta grässvålen, justerar eventuella byggtekniska fel (ojämnheter i greenbäddstjockleken) och sedan sår om greenerna med ert ursprungliga greengräs, krypven. Med rätt etablering bör man hinna klippa gräset 2 - 3 gånger innan vintern och sedan komma igång till våren och preparera för en öppning av de nya greenerna i månadsskiftet maj-juni.

Vad vinner man då på detta? Nedan spaltas de tydligaste fördelarna upp men det finns säkert fler:

- Bättre och ibland tidigare vårstart då man alltid har gräs som överlevt vintern.
- Mindre skador beroende på svampangrepp, slitage, kyla eller värme.
- Jämnare och mer ärliga puttytor under en längre period av året
- Klubbens renommé återupprättas på snabbaste och enklaste sättet, vilket ger ökade inkomster i greenfee och företagsgolf
- De konkurrensfördelar man skaffar sig kanske är skillnaden mellan att tillhöra vinnarna eller förlorarna nu när kampen om golfspelarna hårdnar.

Nackdelarna med att utföra ett utbyte av gräsytan finns naturligtvis också men de är i mina ögon av tämligen kortsiktig karaktär. De är främst:

- Kostnaden för utförandet av arbetet.
- Tillgängligheten till banan begränsas från september till maj.
- Minskade greenfeeintäkter under nämnda period

Krypven på Gräsodling

Green9. Vigröe med en torvad rand kypven

Fotografierna tagna vid samma tillfälle och ytorna har utsatts för samma vinterpåfrestning

Vad gäller kostnaden bör denna kunna hållas nere om man bygger i egen regi och hyr in främst grävmaskinister efter behov. Hör av er så kan ni få namn på duktiga sådana. Det finns ingen anledning att hyra in hela tjänsten då kunskaperna om hur allt bör genomföras redan finns i klubben genom er personal och dessa garanterar också att arbetet blir gjort på bästa sätt då det finns ett stort egenintresse i just det.

Störningen i spelet på banan under byggprocessen kan minimeras om bra provisoriska greener börjar prepareras så snart som möjligt.

Slutligen är det min övertygelse att flera golfklubbar med banor som er, d.v.s. med bra uppbyggda greener men med mest vitgröe kommer att genomföra den process under de närmaste åren och då är det alltid bra att ligga steget före.

Kan man inte med rätt skötsel vända utvecklingen utan att byta ut grästorven? Detta är precis det alla försöker göra med sina skötselprogram. En del har kommit en bra bit på väg och lyckas hålla kypven som det dominerande gräset men vitgröeinslaget är trots allt stort och man uppnår aldrig samma kvalité som vid nysådd av greenytorna.

Falkenberg den 18 maj 2006

Med vänlig hälsning

Kim Sintorn
Bankkonsulent
Svenska Golfbundet